

LIETUVOS VYRIAUSIASIS ADMINISTRACINIS TEISMAS

NUTARTIS LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2018 m. sausio 9 d.
Vilnius

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Stasio Gagio (pranešėjas), Romano Klišausko ir Gintaro Kryževičiaus (kolegijos pirmininkas),

teismo posėdyje apeliacine rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinę bylą pagal atsakovų Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos ir Aplinkos apsaugos agentūros apeliacinius skundus dėl Vilniaus apygardos administracinio teismo 2016 m. gegužės 23 d. sprendimo administracinėje byloje pagal pareiškėjo L. B. skundą atsakovams Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai ir Aplinkos apsaugos agentūrai (tretieji suinteresuoti asmenys – Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos ir Vilniaus rajono savivaldybės administracija) dėl įpareigojimo atlikti veiksmus.

Teisėjų kolegija

n u s t a t ė:

I.

1. Pareiškėjas L. B. (toliau – ir pareiškėjas) kreipėsi į Vilniaus apygardos administracinį teismą su skundu (t. I, b. l. 1–7), prašydamas įpareigoti Lietuvos Respublikos aplinkos ministeriją ir Aplinkos apsaugos agentūrą (toliau – ir Agentūra) panaikinti Lietuvos Respublikos upių, ežerų ir tvenkinių kadastrę (toliau – ir UETK) įregistruotą 0,6 ha ploto Buivydiškių V tvenkinį (identifikavimo kodas (duomenys neskelbtini)), esantį pareiškėjui priklausančio žemės sklypo, (duomenys neskelbtini) (toliau – ir Žemės sklypas) dalyje.

2. Pareiškėjas skunde nurodė, kad jam buvo atkurtos nuosavybės teisės į Žemės sklypą ir suteikta teisė atlikti jo detalų planavimą. Derinant detaliojo plano projektą buvo pastebėta, kad georeferencinių erdvinių duomenų rinkinyje (GDR10LT) Žemės sklype yra pažymėta pelkė, todėl buvo kreiptasi valstybės įmonę (toliau – ir VĮ) GIS-Centrą, kuris nurodė, jog minėtos pelkės vietoje yra valstybinės reikšmės tvenkinys – Buivydiškių V (identifikavimo kodas Nr. (duomenys neskelbtini)), įregistruotas UETK (toliau – ir Buivydiškių V tvenkinys), todėl GDR10LT vietoje pelkės taip pat įregistruotas Buivydiškių V tvenkinys. Pareiškėjas pabrėžė, kad VĮ Registrų centro išduotame Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko išrašė nėra jokių duomenų, kad pareiškėjo sklype būtų įregistruotas vandens telkinys. Palyginus 2003 m. spalio 14 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 1268 patvirtintame Valstybinės reikšmės paviršinių vandens telkinių sąrašė (toliau – ir Sąrašas) nurodytus Buivydiškių tvenkinių plotus bei šių tvenkinių duomenis UETK, akivaizdu, kad jie nesutampa, o iš Agentūros pateiktų planų matyti, kad

Buivydiškių V tvenkinys yra ne pareiškėjui priklausančiame Žemės sklype. Pareiškėjo nuomone, Sąraše esantis Buivydiškių V tvenkinys UETK yra pažymėtas kaip Buivydiškių III tvenkinys. Be to, ir Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – ir Tarnyba) nurodė, kad privatizavimo metu 2006 m. vandens telkinių Žemės sklype nebuvo. Tarnyba, palyginusi 2013 m. ortofotografiniame žemėlapyje esančią informaciją su 2015 m. atnaujinta georeferencinio pagrindo žemėlapyje esančia informacija, taip pat nustatė, jog Buivydiškių V tvenkinio vietovėje nėra. Vandens telkiniai Žemės sklype nebuvo nurodyti ir (duomenys neskelbtini) kadastro vietovės žemės reformos žemėtvarkos projekte. Pareiškėjo teigimu, atsakovai ne tik nepanaikino Buivydiškių V tvenkinio klaidingos registracijos UETK, bet ir nesiaiškino, kodėl Sąraše nurodytų Buivydiškių I–V tvenkinių plotai, atstumai nuo žiočių, tvenkinių numeriai bei jų vieta neatitinka UETK registracijos duomenų.

3. Atsakovas Agentūra atsiliepime į pareiškėjo skundą (t. I, b. l. 86–92) prašė jį atmesti.

4. Nurodė, kad pareiškėjui atkuriant nuosavybės teisę į Žemės sklypą, kurio dalyje yra įregistruotas valstybinės reikšmės Buivydiškių V tvenkinys, šis tvenkinys jau buvo įrašytas į Sąrašą, todėl turėjo būti užtikrintas viešasis interesas ir persvarstytas sprendimas atkurti nuosavybės teisę. Buivydiškių V tvenkinys yra valstybinės reikšmės, nes yra įrengtas ant valstybinės reikšmės upės – Sudervės, todėl pagrįstai yra įregistruotas į UETK. Ginčo tvenkinys UETK įregistruotas 2001 m. gruodžio 12 d., o VI GIS-Centro išraše esanti 2014 m. rugpjūčio 26 d. data nurodo, kada Buivydiškių tvenkinių duomenys buvo tvarkomi perkeliant juos į naują duomenų bazę. Agentūra taip pat paaiškino, kad, rengiant, derinant ir teikiant tvirtinti Sąrašo projektą, kartografinė medžiaga nebuvo rengiama. Sąrašas parengtas pagal apskričių administracijų, savivaldybių ir kitų institucijų teiktą informaciją. Tuo tarpu teisės aktuose nenustatyta, kad UETK registruojant paviršinius vandens telkinius turi būti naudojami paviršinių vandens telkinių, esančių Sąraše, plotų duomenys. Paviršinių vandens telkinių ribos ir plotas UETK nustatomi remiantis georeferencinio pagrindo GDB10LT duomenų bazės duomenimis, Lietuvos Respublikos teritorijos oficialiais žemėlapiiais, duomenų bazėmis, patvirtintomis Tarnybos direktoriaus, o UETK paviršinių vandens telkinių grafiniai duomenys sudaromi pagal Tarnybos teikiamą Lietuvos teritorijos georeferencinį pagrindą M 1:10 000 skaitmenine forma kartu su ortofotografiniais žemėlapiiais. Paviršiniai vandens telkiniai yra nuolat veikiami gamtinių procesų ir antropogeninių pokyčių, dėl kurių kinta plotas, todėl UETK įregistruotų paviršinių vandens telkinių duomenys nuolat tikslinami. Sąraše yra nurodytas jo rengimo metu buvęs Buivydiškių V tvenkinio *de jure* (pagal teisę) plotas, o šiuo metu dėl apleistų ir sulaužytų pralaidų plotas yra sumažėjęs. Buivydiškių V tvenkinys iš UETK galėtų būti išregistruotas tuo atveju, jeigu jis neatitiktų Lietuvos Respublikos vandens įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 3 punkte įtvirtinto kriterijaus ir būtų išbrauktas iš Sąrašo. Natūroje Buivydiškių V tvenkinio vanduo yra išbėgęs, veidrodinis vandens paviršiaus plotas labai mažas, pakrantės gausiai apaugę krūmais ir makrofitais, vietomis gausiai susikaupę nešmenys, pagal ortofotografinius žemėlapius nuo 1995 m. tvenkinys yra praktiškai be vandens. Tvenkinio hidrotechniniai statiniai (užtvankos pylimai ir vandens pralaidos) yra blogos būklės ir Vilniaus rajono savivaldybės administracijos neprižiūrimi. Agentūros specialistų nuomone, aplinkosauginiu požiūriu geriausias sprendimas būtų likusį tvenkinio vandenį visiškai įleisti, pašalinti blogos būklės užtvankas ir vandens pralaidas ir atkurti aplinką, upės vagą be patvankos, dėl to Agentūra kreipėsi į Aplinkos ministeriją siūlydama inicijuoti Buivydiškių V tvenkinio išbraukimą iš Sąrašo. Be to, Agentūros manymu, pareiškėjas turėjo teisę skųsti Agentūros 2015 m. gegužės 15 d. raštą. Pareiškėjas teismo neprašo atnaujinti praleistą minėto rašto apskundimo terminą, todėl teismas turėtų atsisakyti nagrinėti pareiškėjo skundą.

5. Atsakovas Aplinkos ministerija atsiliepime į pareiškėjo skundą (t. II, b. l. 106–108) prašė jį atmesti.

6. Nurodė, kad Buivydiškių V tvenkinys yra valstybinės reikšmės paviršinis vandens telkinys, kuris atitinka Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. rugsėjo 19 d. nutarimu Nr. 1114 patvirtintų Lietuvos Respublikos upių, ežerų ir tvenkinių kadastro nuostatų (toliau – ir Kadastro nuostatai) 3.3 punkte nustatytą UETK objekto kriterijų, todėl nėra pagrindo išbraukti jį iš UETK. Atkreipė dėmesį, jog teisės aktų nustatyta tvarka Aplinkos ministerijai nepriskirta kompetencija išregistruoti UETK objektus, tokį sprendimą gali priimti tik Agentūra.

7. Trečiasis suinteresuotas asmuo Tarnyba atsiliepime į pareiškėjo skundą (t. II, b. l. 97–100) prašė jį nagrinėti teisės aktų nustatyta tvarka.

8. Nurodė, kad Žemės sklypo privatizavimo metu vandens telkinių jame nebuvo ir šiuo metu nėra, tačiau Buivydiškių V tvenkinys yra UETK objektas, atitinkantis Kadastro nuostatų 3.3 punktą, todėl jis galėtų būti išregistruojamas tik tuo atveju, jei būtų pakeistas (patikslintas) Sąrašas.

9. Trečiasis suinteresuotas asmuo Vilniaus rajono savivaldybės administracija atsiliepimo į pareiškėjo skundą nepateikė, tačiau 2016 m. vasario 15 d. raštu Nr. A33(1)-1043-(7.2) (t. I, b. l. 67–68) bei 2016 m. balandžio 4 d. raštu Nr. A33(1)-2115-(7.2) (t. III, b. l. 145–146) paaiškino, kad detaliojo plano projektas derinti nebuvo pateiktas, su savivaldybės administracijos Žemės skyriaus specialistu buvo tik konsultuojamasi dėl projekto sprendinių. Palyginus savivaldybės Žemės ūkio skyriuje saugomą 2000 m. derinto (duomenys neskelbtini) žemės reformos žemėtvarkos projekto skaitmeninio žemėlapiu ištrauką ir UETK žemėlapiu ištrauką, matyti, kad Buivydiškių tvenkinių numeracija gali būti supainiota. Kita vertus, tvenkinio buvimo Žemės sklype faktą 2006–2007 m. patvirtino pats pareiškėjas, tvenkinio rekonstrukcijai buvo parengtas projektavimo sąlygų sąvadas, be to, Žemės sklypo pietinėje dalyje yra išlikęs vandens išleidimo įrenginys. Todėl Vilniaus rajono savivaldybės administracija nepritarė Buivydiškių V tvenkinio išbraukimui iš UETK, manė, kad turi būti tikslinama jo vieta.

II.

10. Vilniaus apygardos administracinis teismas 2016 m. gegužės 23 d. sprendimu (t. III b. l. 196–202) pareiškėjo skundą tenkino visiškai – įpareigojo Agentūrą UETK panaikinti Buivydiškių V tvenkinio registraciją pareiškėjo Žemės sklype.

11. Pirmosios instancijos teismas nustatė, kad: pareiškėjui nuosavybės teise priklauso žemės ūkio paskirties 1,19 ha žemės sklypas (duomenys neskelbtini); nuosavybės teisės į šį sklypą pareiškėjui buvo atkurtos 2006 m. sausio 18 d. Vilniaus apskrities viršininko sprendimu Nr. 2.5-41-21743, kuriame nuosavybės teisių atkūrimas į vandens telkinį nėra nurodytas, tačiau iš UETK žemėlapiu ištraukos matyti, jog dalyje pareiškėjui priklausančio žemės sklypo yra įregistruotas Buivydiškių V tvenkinys.

12. Dėl Agentūros teiginių, kad pareiškėjas praleido terminą kreiptis į teismą, nes neskundė 2015 m. gegužės 18 d. sprendimo Nr. (3.8)-A4-5378, teismas pažymėjo, jog nagrinėjamu atveju ginčas kilo dėl įpareigojimo atlikti veiksmus, nes, kaip matyti iš į bylą pateiktų dokumentų, Agentūra, Aplinkos ministerija, Tarnyba bei Vilniaus rajono savivaldybė neturi vieningos ir aiškios nuomonės ginčo klausimu ir nepriima aiškaus sprendimo dėl Buivydiškių V tvenkinio (ne)išregistravimo iš Žemės sklypo. Pareiškėjas apie tai, kad jo sklype yra įregistruotas Buivydiškių V tvenkinys sužinojo iš 2015 m. kovo 13 d. VĮ GIS-Centro rašto Nr. (9.25)GRPK_S-1, kuriuo, atsakant į prašymą patikslinti georeferencinio pagrindu duomenis, susijusius su pelkės ženkliniu Žemės sklype, buvo nurodyta, kad, vadovaujantis UETK duomenimis, vietoj pelkės nurodytoje vietoje paženklinamas Buivydiškių V tvenkinys. Sužinojęs apie tvenkinio įregistravimą, pareiškėjas 2015 m. balandžio 12 d. raštu kreipėsi į Agentūrą, paaiškindamas susidariusią situaciją ir prašydamas imtis priemonių, kad būtų panaikintas pelkės, o vėliau ir tvenkinio žymėjimas Žemės sklype. Agentūra atsakydama į pareiškėjo prašymą 2015 m. gegužės 18 d. rašte Nr. (3.8)-A4-5378 paaiškino, kokiais pagrindais Buivydiškių V tvenkinys įregistruotas UETK, bei nurodė, kad, konstatavus faktą, jog Buivydiškių V tvenkinys yra sunykęs ir neplanuojama jo atkurti, Vilniaus rajono savivaldybė ar Tarnyba gali inicijuoti siūlymą Buivydiškių V tvenkinį išbraukti iš Sąrašo. Taigi Agentūra minėtu raštu jokių konkrečių sprendimų dėl ginčo tvenkinio nepriėmė.

13. Agentūra pareiškėjo prašymą taip pat persiuntė nagrinėti Tarnybai, kuri 2015 m. birželio 30 d. rašte Nr. 1SD-1799-(7.3) ir 2015 m. rugpjūčio 6 d. rašte Nr. 1SD-2094-(7.3) nurodė, jog Žemės sklypo privatizavimo metu jame vandens telkinių nebuvo, šioje sklypo dalyje kartografuota pieva ir želdiniai. Pagal UETK ortofotografinių žemėlapių, rengtų nuo 1995 m. iki 2013 m., duomenis Žemės sklypo vietoje vandens telkinių minėtu laikotarpiu nebuvo ir šiuo metu nėra (šis plotas apaugęs augmenija). Tarnyba taip pat pažymėjo, kad UETK ir Sąraše nurodyti Buivydiškių V tvenkinio plotai skiriasi, todėl nėra aišku, koku teisiniu pagrindu Buivydiškių V tvenkinys UETK

įregistruotas Žemės sklype. Tarnyba prašė Agentūros pateikti informaciją, ar į Žemės sklypo ribas patenka nors vienas iš Sąraše įrašytų Buivydiškių tvenkinių, pateikti tai pagrindžiančius dokumentus. Pažymėjo, jog gavusi prašomą informaciją bei dokumentus, spręs klausimą dėl būtinybės kreiptis į Aplinkos ministeriją dėl Sąrašo tikslinimo. Agentūra nurodė, kad prašomos informacijos Tarnybai pateikti negali. Taigi Tarnyba taip pat nepriėmė jokio galutinio sprendimo dėl pareiškėjo Žemės sklype įregistruoto tvenkinio.

14. Pareiškėjas, siekdamas panaikinti Buivydiškių V tvenkinio registraciją Žemės sklype, 2015 m. rugpjūčio 3 d. kreipėsi į Aplinkos ministeriją, kuri situaciją pavedė nagrinėti Agentūrai. Agentūra Aplinkos ministerijai 2015 m. rugpjūčio 18 d. raštu Nr. (3.8)-A4-9030 pateikė iš esmės analogišką informaciją kaip ir pareiškėjui 2015 m. gegužės 18 d. rašte Nr. (3.8)-A4-5378, papildomai nurodė, kad Sąraše nurodytas ir Sąrašo rengimo metu buvęs Buivydiškių V tvenkinio plotas – 6,2 ha, tačiau šiuo metu dėl apleistų ir sulaužytų pralaidų tvenkinio plotas yra pasikeitęs ir pagal Lietuvos teritorijos georeferencinį pagrindą identifikuotas veidrodinis vandens paviršiaus plotas – 0,6 ha. Nagrinėdama pareiškėjo nurodytą situaciją, Aplinkos ministerija, be kita ko, pavedė Aplinkos ministerijos Vandenių departamentui ir Agentūrai išnagrinėti pareiškėjo reikalavimus, patikrinus padėtį vietoje, ir įvertinti, ar yra pagrindas valstybinės reikšmės Buivydiškių V tvenkinį išbraukti iš Sąrašo ir UETK. Agentūra 2015 m. rugsėjo 1 d. raštu informavo Aplinkos ministeriją, jog natūroje Buivydiškių V tvenkinio vanduo yra išbėgęs, veidrodinis vandens paviršiaus plotas yra likęs labai mažas, pakrantės gausiai apaugę krūmais ir makrofitais, vietomis gausiai susikaupę nešmenys, pagal ortofotografinius žemėlapius nuo 1995 m. tvenkinys yra praktiškai be vandens, tvenkinio hidrotechniniai statiniai yra blogos būklės ir Vilniaus rajono savivaldybės administracijos neprižiūrimi, todėl siūlė Aplinkos ministerijai inicijuoti Buivydiškių V tvenkinio išbraukimą iš Sąrašo.

15. Pareiškėjas ir pats 2015 m. spalio 22 d. prašymu kreipėsi į Tarnybą, prašydamas patikslinti georeferencinio pagrindo duomenis, pagal kuriuos Žemės sklype pažymėtas tvenkinys. Tarnyba 2015 m. lapkričio 20 d. sprendimu Nr. 1SS-3222-(10.5) nurodė, kad, palyginus 2013 m. ortofotografiniame žemėlapyje esančią informaciją su 2015 m. spalio 31 d. atnaujinta georeferencinio pagrindo žemėlapyje esančia informacija, nustatyta, kad Buivydiškių V tvenkinio vietovėje nėra, todėl Tarnyba kreipėsi į VĮ GIS-Centrą dėl Buivydiškių V tvenkinio kranto linijos nustatymo ir patikslinimo.

16. Pareiškėjas 2015 m. lapkričio 24 d. dar kartą kreipėsi į Aplinkos ministeriją dėl tvenkinio išregistravimo. Aplinkos ministerija 2015 m. gruodžio 29 d. raštu Nr. (16-4)-D8-9728 pateikė pareiškėjui informaciją apie surinktus duomenis ir nurodė, kad Agentūrai iki 2015 m. gruodžio 31 d. pavedė įvertinti suinteresuotų institucijų pateiktą informaciją ir pagrindžiančius dokumentus, patikslinti paviršinių vandens telkinių sąvadą, įskaitant ir kadastro duomenis. Pažymėjo, kad Sąrašo pakeitimo projektas bus rengiamas pagal patikslintą sąvadą.

17. Įvertinęs minėtas byloje nustatytas aplinkybes, pirmosios instancijos teismas sprendė, kad pareiškėjas aktyviai siekė apginti savo teises, tačiau nė viena institucija nepateikė aiškios ir vieningos nuomonės pareiškėjui rūpimu klausimu. Iš paskutinio pareiškėjui adresuoto Aplinkos ministerijos 2015 m. gruodžio 29 d. rašto matyti, kad tvenkinio išregistravimo klausimas vis dar neišspręstas iš esmės. Pareiškėjas į teismą kreipėsi 2016 m. sausio 29 d., taigi nepraleidęs Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (1999 m. sausio 14 d. įstatymo Nr. VIII-1029 redakcija) 33 straipsnio 1 dalyje įtvirtinto termino.

18. Pirmosios instancijos teismas pažymėjo, kad Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. 594 buvo patvirtintas Lietuvos Respublikos upių ir tvenkinių klasifikatorius, kuriame buvo nurodyti Buivydiškių I, II, III, IV, V ir VI tvenkiniai. Buivydiškių V tvenkiniui suteiktas kodas (duomenys neskelbtini). Vadovaujantis šiuo klasifikatoriumi ir tuo metu galiojusių Kadastro nuostatų 4 punktu, pagal kurį kadastro objektais yra ir 0,5 ha bei didesni tvenkiniai, Buivydiškių tvenkiniai buvo įtraukti į UETK. Pagal šiuo metu galiojančių Kadastro nuostatų 3 punktą kadastro objektai yra: 1) upės, kurių ilgis ne mažesnis kaip 3 kilometrai arba baseino plotas ne mažesnis kaip 5 kv. kilometrai; 2) ežerai ir tvenkiniai, kurių vandens paviršiaus plotas ne mažesnis kaip 0,5 ha; 3) upės, ežerai, tvenkiniai, kanalai ir dirbtiniai nepratekami paviršinio vandens telkiniai, kurie priskirti valstybinės reikšmės vidaus vandens telkiniams arba

kuriuose vykdomas valstybinis aplinkos monitoringas; 4) paviršiniai vandens telkiniai, jungiantys kadastro objektus, nurodytus šių nuostatų 3.1–3.3 punktuose.

19. Atsakovų teigimu, tvenkinys pareiškėjo žemės sklype iš esmės buvo įregistruotas kaip atitinkantis Kadastro nuostatų 3.2 ir 3.3 punktus (ne mažesnis nei 0,5 ha ir valstybinės reikšmės vandens telkinys); ginčo tvenkinys atitinka valstybinės reikšmės vandens telkinio kriterijų, nustatytą Vandens įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 3 punkte, t. y. ginčo tvenkinys yra įrengtas valstybinės reikšmės upėje – Sudervėje. Šiuo atveju teismas atkreipė dėmesį, jog ne Agentūra ar Aplinkos ministerija yra įgaliotos nustatyti valstybinės reikšmės vandens telkinius, pagal Vandens įstatymo nuostatas tokie vandens telkiniai yra tvirtinami Lietuvos Respublikos Vyriausybės, kuri rengia specialų valstybinės reikšmės vandens telkinių sąrašą. Atitinkamai į Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintą Sąrašą įtraukti penki iš šešių Buivydiškių tvenkinių, nurodant jų plotus, t. y. Buivydiškių I tvenkinys – 5,1 ha, Buivydiškių II tvenkinys – 2 ha, Buivydiškių III tvenkinys – 1,4 ha, Buivydiškių IV tvenkinys – 1 ha, Buivydiškių V tvenkinys – 6,2 ha. Sąraše nėra daugiau jokių duomenų, iš kurių matytųsi minėtų tvenkinių vieta. Agentūra nurodė, kad rengiant Sąrašą, kartografinė medžiaga nebuvo rengiama, Sąrašas derintas su Vilniaus rajono savivaldybe ir Vilniaus apskrities viršininko administracija, kitomis institucijomis. Taigi nagrinėjamu atveju nėra pakankamai aišku, kokiais duomenimis vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybė nustatė Buivydiškių tvenkinių duomenis, tačiau, kaip matyti iš UETK ir Sąraše esančių Buivydiškių tvenkinių duomenų, jų plotas UETK ir Sąraše visiškai nesutampa. UETK duomenimis, Buivydiškių I tvenkinio plotas – 7,4 ha, Buivydiškių II tvenkinio – 8,9 ha, Buivydiškių III tvenkinio – 6,6 ha, Buivydiškių IV tvenkinio – 1,1 ha, Buivydiškių V tvenkinio – 0,6 ha. Nors Agentūra ir Aplinkos ministerija teigia, kad tokie skirtumai susidarė bėgant laikui dėl natūralių gamtinių sąlygų, apleistų pralaidų, tačiau, teismo vertinimu, tokie dideli pasikeitimai kaip ginčo atveju (nuo 6,2 ha iki 0,6 ha) mažai tikėtini.

20. Agentūra nurodė, jog Sąrašas buvo derintas su Vilniaus rajono savivaldybe ir Vilniaus apskrities viršininko administracija. Kaip matyti iš 2000 m. rugsėjo 25 d. Vilniaus apskrities viršininko administracijos įsakymu Nr. 3267-41 patvirtinto (duomenys neskelbtini) kadastro vietovės žemėtvarkos projekto žemėlapiu, pastarajame nurodyti tvenkinių plotai sutampa su Sąraše nurodytais plotais, o pareiškėjo žemės sklypo vietoje joks tvenkinys nepažymėtas. Nemanytina, jog Lietuvos Respublikos Vyriausybė tvirtindama Sąrašą, vadovavosi netiksliais duomenimis apie vandens telkinių plotus, todėl pirmosios instancijos teismas darė išvadą, kad pagal 2003 m. duomenis Sąraše Buivydiškių V vadinamas tvenkinys turėjo būti 6,2 ha. Atkreiptinas dėmesys, kad pati Agentūra nurodė, jog pareiškėjo Žemės sklype esantis tvenkinys jau nuo 1995 m. buvo beveik be vandens. Be to, atsižvelgiant į pareiškėjo žemės sklypo reljefą, 6,2 ha tvenkinio jo sklype negalėjo būti. Taigi UETK nurodomas pareiškėjo žemės sklype esantis Buivydiškių V tvenkinys nėra Sąraše kaip Buivydiškių V tvenkinys įtvirtintas vandens telkinys. Pažymėtina, kad ir Vilniaus rajono savivaldybės administracijos nuomone, Sąraše nurodyto Buivydiškių V tvenkinio vieta tikslintina. Sulyginus (duomenys neskelbtini) kadastro vietovės žemėtvarkos projekto žemėlapiu ir Sąrašo duomenis galima spręsti, kad Sąraše Buivydiškių V tvenkiniu vadinamas vandens telkinys UETK yra įregistruotas kaip Buivydiškių III tvenkinys. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, pareiškėjo Žemės sklype UETK nurodytas tvenkinys, pavadintas Buivydiškių V, nėra valstybinės reikšmės vandens telkinys, todėl neatitinka Kadastro nuostatų 3.3 punkto, pagal kurį UETK registruojami vandens telkiniai.

21. Teismas taip pat pažymėjo, kad iš bylos duomenų negalima vienareikšmiškai teigti, jog Žemės sklype jokio tvenkinio nėra ar niekada nebuvo. Pagal Kadastro nuostatų 22 punktą skaitmeninis kadastro žemėlapis sudaromas naudojant Lietuvos teritorijos georeferencinio pagrindo grafinius duomenis kartu su ortofotografiniais žemėlapiiais ir atributine kadastro objektų informacija. Agentūros teigimu, pagal Lietuvos teritorijos georeferencinio pagrindo duomenis, pareiškėjo žemės sklype tvenkinys yra, tačiau iš VĮ GIS-Centro 2015 m. kovo 13 d. rašto matyti, kad georeferenciniame žemėlapyje minėtoje vietoje tvenkinys įregistruotas tik 2015 m. UETK duomenų pagrindu. Tarnyba taip pat yra nurodžiusi, kad neturi duomenų, jog ginčo sklype buvo tvenkinys, jo nematyti ir 2013 m. ortofotografiniame žemėlapyje, pagal kurį registruojama georeferencinio pagrindo informacija. Tuo pačiu teismas pažymėjo, kad pareiškėjas 2007 m. ginčo

teritorijoje rengė tvenkinio rekonstrukcijos projektą, kurio aiškinamajame rašte buvo nurodyta, kad planuojama atstatyti buvusį tvenkinį. Be to, Vilniaus rajono savivaldybės administracija nurodė, kad pareiškėjo Žemės sklype yra išlikęs vandens išleidimo įrenginys. Nagrinėjamu atveju atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad, Agentūros teigimu, dabartinis pareiškėjo Žemės sklype esančio tvenkinio plotas yra 0,4793 ha, tuo tarpu pagal Kadastro nuostatų 3.2 punktą UETK objektu yra tik tie tvenkiniai, kurių vandens paviršiaus plotas ne mažesnis kaip 0,5 ha.

22. Pagal Kadastro nuostatų 32 punktą kadastro tvarkytojas, gavęs informaciją, kad kadastro objektas neatitinka šių nuostatų 3.1–3.4 punktuose nustatytų kriterijų, per 10 darbo dienų patikrina gautus duomenis ir informaciją ir priima sprendimą dėl kadastro objekto išregistravimo. Taigi, nors pareiškėjas reikalavimą formulavo Agentūros bei Aplinkos ministerijos atžvilgiu, atsižvelgiant į tai, kad UETK tvarkytoja yra Agentūra, būtent ji įpareigotina UETK panaikinti Buivydiškių V tvenkinio registraciją pareiškėjo Žemės sklype. Teismas pabrėžė, kad toks sprendimas nereikia, kad Buivydiškių V tvenkinys netenka valstybinės reikšmės vandens telkinio statuso ar yra išbraukiamas iš Sąrašo, nes šiuo sprendimu konstatuojama tik netiksliai įregistruota šio valstybinės reikšmės tvenkinio vieta.

III.

23. Atsakovas Aplinkos ministerija pateikė apeliacinį skundą (t. IV, b. l. 4–7), kuriame prašo panaikinti pirmosios instancijos teismo sprendimą ir priimti naują sprendimą – pareiškėjo skundą atmesti.

24. Aplinkos ministerija apeliacinį skundą grindžia šiais argumentais:

24.1. Buivydiškių V tvenkinys yra įrengtas ant valstybinės reikšmės upės – Sudervės, kuri įrašyta į valstybinės reikšmės vidaus vandens telkinius, be to, tvenkinys įrašytas į Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintą Sąrašą. UETK paskirtis – registruoti kadastro objektus, įskaitant tvenkinius, kurių paviršiaus plotas nemažesnis nei 0,5 ha, taip pat tvenkinius, kurie priskirti valstybinės reikšmės vidaus vandens telkiniams. Vandens telkinių priskirtinumą valstybinės reikšmės paviršiniams vandens telkiniams nustato Vandens įstatymas. Nagrinėjamoje byloje esantys įrodymai (UETK 2015 m. gruodžio 7 d. išrašas Nr. 41760, 2015 m. rugsėjo 25 d. išrašas Nr. 40080, 2015 m. gegužės 11 d. išrašas Nr. 37760) patvirtina, jog Buivydiškių V tvenkinys, esantis Žemės sklype, yra įrengtas ant valstybinės reikšmės upės Sudervės, todėl jis pagal Vandens įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 3 punktą yra valstybinės reikšmės paviršinis vandens telkinys.

24.2. Agentūros specialistams patikrinus Buivydiškių V tvenkinio padėtį vietoje, nustatyta, kad šis tvenkinys, esantis Sąrašė, yra toje vietoje, kur UETK įregistruotas Buivydiškių V tvenkinys (Sąrašė nurodytas Buivydiškių V tvenkinio duomuo „Užtvankos vieta nuo žiočių, km“ atitinka UETK registruoto Buivydiškių V tvenkinio hidrotechnikos statinių atstumą nuo žiočių), šis tvenkinys atitinka Vandens įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 3 punktą, taip pat Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo 13¹ straipsnio 3 dalies 3 punktą, todėl jis pagrįstai įregistruotas UETK, išregistruoti jį iš UETK nėra pagrindo.

24.3. Atsakovas remiasi Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo išaiškinimais 2009 m. spalio 19 d. nutartyje administracinėje byloje Nr. A¹⁴⁶-1189/2009, teigia, jog Nekilnojamojo turto registro duomenys gali nesutapti su UETK duomenimis, tačiau atsižvelgiant į šių kadastrų objektus, sprendžiant dėl tvenkinių turi būti vadovaujama UETK duomenimis.

24.4. Pirmosios instancijos teismas sprendimo rezoliucinėje dalyje neteisingai nurodė, kad pareiškėjo skundas buvo tenkinamas visiškai. Pareiškėjas reikalavimus kėlė ne tik Agentūrai, bet ir Aplinkos ministerijai, tačiau teisės aktų nustatyta tvarka Aplinkos ministerijai nepriskirta kompetencija išregistruoti UETK objektus, todėl teismui tenkinus pareiškėjo reikalavimą ir įpareigojus Aplinkos ministeriją išbraukti Buivydiškių V tvenkinį iš UETK, Aplinkos ministerija negalėtų įvykdyti tokio sprendimo, todėl tokie pareiškėjo reikalavimai turėtų būti atmetami.

25. Atsakovas Agentūra pateikė apeliacinį skundą (t. IV, b. l. 12–17), kuriame prašo panaikinti pirmosios instancijos teismo sprendimą.

26. Agentūra apeliacinį skundą grindė argumentais:

26.1. UETK paviršinių vandens telkinių grafiniai duomenys sudaromi pagal Lietuvos teritorijos georeferencinį pagrindą M 1:10 000 skaitmenine forma, o reikalavimo vadovautis Sąrašu ir jame nurodytais vandens telkinių plotų duomenimis nėra, taip pat nėra reikalavimo vadovautis žemės reformos kadastrinių vietovių žemėtvarkos projektų planais. Priešingai, georeferencinio pagrindo žemėlapiai yra naudojami, vykdant žemės reformą, kuriant valstybės kadastrus, registrus bei duomenų bazines.

26.2. Sąraše yra nurodytas jo rengimo metu buvęs Buivydiškių V tvenkinio *de jure* plotas – 6,2 ha, o šiuo metu dėl apleistų ir sulaužytų pralaidų (šią informaciją savo raštuose ne kartą yra nurodęs ir pareiškėjas) jo plotas yra pasikeitęs ir pagal Lietuvos teritorijos georeferencinį pagrindą yra mažesnis už 0,5 ha.

26.3. Tarnybos Vilniaus miesto bei Vilniaus rajono skyriai, taip pat Vilniaus rajono savivaldybės administracija pastabų ar pasiūlymų dėl Buivydiškių I-V tvenkinių neteisingos registravimo vietos nepateikė. Pirmosios instancijos teismas netinkamai nustatė faktines aplinkybes, susijusias su vandens telkinio vieta bei Žemės sklypu. Teismas neišnagrinėjo Agentūros argumentų dėl Buivydiškių V tvenkinio atstumo nuo Sudervės upės žiočių (7,7 km) ir padarė nepagrįstą išvadą, kad UETK nurodytas Žemės sklype esantis Buivydiškių V tvenkinys nėra Sąraše kaip Buivydiškių V tvenkinys įtvirtintas vandens telkinys. Teismas taip pat neatsižvelgė į Agentūros pateiktus įrodymus, kad Agentūros specialistams patikrinus Buivydiškių V tvenkinio padėtį vietoje, buvo nustatyta, kad šis tvenkinys, esantis Sąraše, yra toje pačioje vietoje, kur UETK įregistruotas Buivydiškių V tvenkinys.

26.4. Pareiškėjas teismo neprašė nustatyti tam tikrus juridinius faktus, o teikė reikalavimą panaikinti Buivydiškių V tvenkinio registraciją Žemės sklype. Pirmosios instancijos teismas peržengė skundo ribas, sprendimo motyvuojamojoje dalyje nustatydamas juridinį faktą, kad Žemės sklype esantis vandens telkinys yra ne Buivydiškių V tvenkinys ir vandens telkinys yra ne valstybinės reikšmės vandens telkinys.

26.5. Pirmosios instancijos teismas neatsižvelgė į Agentūros argumentus, kad Buivydiškių V tvenkinys galėtų būti išregistruotas iš UETK tik tuo atveju, jei jis neatitiktų Vandens įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 3 punkte nurodyto kriterijaus, kuriuo vadovaujantis paviršiniai vandens telkiniai priskiriami valstybinės reikšmės paviršiniams vandens telkiniams ir papildomai būtų išbrauktas iš Sąrašo. Tik esant nurodytoms sąlygoms Buivydiškių V tvenkinys neatitiktų UETK objektui nustatytų reikalavimų.

26.6. Klaidingų UETK duomenų tikslinimo pareiga ir tvarka įtvirtinta UETK nuostatuose, tačiau Agentūra nėra gavusi informacijos apie pasikeitusius kadastro objekto duomenis ir tai patvirtinančių dokumentų.

26.7. Pagal Agentūros parengtą UETK žemėlapių ištrauką ir Žemės sklypo ribų planą nustatyta, kad į Žemės sklypą patenka 0,41 ha ploto valstybinės reikšmės Buivydiškių V tvenkinio dalis. Pareiškėjo detalusis planas nebuvo suderintas su atsakingomis institucijomis, todėl teismas neturėtų juo vadovautis kaip oficialiu dokumentu.

27. Pareiškėjas atsiliepime į atsakovų apeliacinius skundus (t. IV, b. 1. 33–38) prašo juos atmesti, o Vilniaus apygardos administracinio teismo sprendimą palikti nepakeistą.

28. Atsiliepimą pareiškėjas grindžia šiais argumentais:

28.1. Ginčas dėl to, kad Buivydiškių V tvenkinys yra valstybinės reikšmės paviršinis vandens telkinys, byloje nebuvo keliamas. Skundu buvo prašoma panaikinti Buivydiškių V tvenkinio registraciją pakeistoje vietoje, t. y. pareiškėjui priklausančio Žemės sklypo dalyje. Toks teismo sprendimas nereiškia, kad Buivydiškių V tvenkinys netenka valstybinės reikšmės paviršinių vandens telkinių statuso ar yra išbraukiamas iš Sąrašo. Pagal Agentūros su 2015 m. gegužės 18 d. raštu pateiktą tvenkinių išdėstymo planą galima konstatuoti, jog Buivydiškių V tvenkinys yra ne Žemės sklype.

28.2. Vadovaujantis į bylą pateiktos UETK pažymos duomenimis, Buivydiškių V tvenkinys įregistruotas dar 2014 m. rugpjūčio 26 d., tuo tarpu pareiškėjui priklausančio Žemės sklypo dalyje šis tvenkinys įregistruotas 2015 m. kovo 12 d. Pareiškėjui neaišku, kokių pagrindų Agentūra savavališkai keičia šio tvenkinio registraciją bei plotą. Suprasdama, kad Buivydiškių V tvenkinio 0,6 ha ploto įregistravimas 2014 m. ir 2015 m. vietoje 6,2 ha neįtikimas pagal vietovės aukščius,

Agentūra pakeitė paaiškinimą ir tvirtina, jog Buivydiškių V tvenkinio dalis yra pareiškėjo Žemės sklype. Pareiškėjui nesuprantama, kurio tai tvenkinio dalis, jei jis įregistruotas 2015 m. atskiru numeriu, o artimiausias UETK įregistruotas Buivydiškių III tvenkinys yra kitoje (duomenys neskelbtini) g. pusėje. Nei Agentūra, nei Aplinkos ministerija neturi įgaliojimų formuoti naujus vandens telkinius ir įrašyti juos į valstybinės reikšmės vandens telkinių sąrašą. Atsakovai taip pat nepateikė duomenų, kokių pagrindų į Sąrašą įtrauktų Buivydiškių I-V tvenkinių plotai nuo 15,7 ha UETK buvo pakeisti į 24,6 ha.

28.3. Agentūra su 2015 m. gegužės 18 d. raštu Nr. (3.8)-A4-5378 pateikė visų Buivydiškių tvenkinių registracijos UETK pažymas bei vietovės planą, kuriame nurodyti Sąraše paženklinėti tvenkinių numeriai ir pažymėti jų plotai, kurie atitinka 2000 m. rugsėjo 25 d. patvirtintame žemėtvarkos projekte nurodytus tvenkinių numerius ir plotus, tačiau UETK registruoti tvenkinių numeriai, plotai ir vietos pakeistos.

28.4. Net jei realiai Žemės sklype egzistuotų vandens telkinys, jis yra mažesnis nei 0,5 ha ir nėra valstybinės reikšmės vandens telkinys.

29. Atsakovas Aplinkos ministerija atsiliepime į Agentūros apeliacinį skundą (t. IV, b. l. 40–43) prašė jį tenkinti.

30. Atsakovas Agentūra atsiliepime į Aplinkos ministerijos apeliacinį skundą (t. IV, b. l. 67–68) prašė panaikinti pirmosios instancijos teismo sprendimą.

31. Trečiasis suinteresuotas asmuo Vilniaus rajono savivaldybės administracija atsiliepime į atsakovų apeliacinius skundus (t. IV, b. l. 30–31) prašo jų netenkinti.

32. Trečiasis suinteresuotas asmuo Tarnyba atsiliepime į atsakovų apeliacinius skundus (t. IV, b. l. 47–52) prašo juos atmesti.

33. Tarnyba atsiliepimą grindžia šiais argumentais:

33.1. Agentūra 2015 m. gruodžio 8 d. rašte Nr. (25)-A4-13611 nurodė, kad negali įvertinti, ar į Sąrašą įrašytas Buivydiškių V tvenkinys atitinka UETK įregistruoto Buivydiškių V tvenkinio vietą, taip pat atkreipė dėmesį, kad 2014 m. buvo sukurta ir į UETK perkelta visų paviršinių vandens telkinių grafinė informacija ir kad šie duomenys nebuvo pakankamai tikslūs. Todėl Aplinkos ministerija nepagrįstai teigia, jog pirmosios instancijos teismas turėjo vadovautis UETK duomenimis.

33.2. (duomenys neskelbtini) kadastro vietovės žemės reformos žemėtvarkos projekto plane yra pažymėti tvenkiniai, kurie yra pažymėti kaip valstybinės reikšmės vandens telkiniai, nors jie nebuvo nurodyti tuo metu galiojusiam Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. sausio 10 d. nutarime Nr. 22 „Dėl valstybinės reikšmės vidaus vandens telkinių plotų patvirtinimo“. Tarnyba pažymėjo, kad minėtame plane pažymėtų valstybinės reikšmės tvenkinių duomenys visiškai atitinka į Sąrašą įtrauktų valstybinės reikšmės Buivydiškių I-V tvenkinių plotus. Taigi tikėtina, jog žemėtvarkos projekto planas – tai vienas pirminių dokumentų, kuriuo buvo remtasi rengiant ir derinant Sąrašą. Atitinkamai žemėtvarkos projekto plane Nr. (duomenys neskelbtini) pažymėtas Buivydiškių V tvenkinys su Žemės sklypu nesiriboja. Be to, vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. D1-695 patvirtintos Duomenų, teikiamų registruoti Lietuvos Respublikos upių, ežerų ir tvenkinių valstybės kadastrė, rengimo metodikos (toliau – ir Metodika) 10.5 punktu, į UETK registruojamų valstybinės reikšmės vidaus vandens telkinių vardai (pavadinimai), vandens paviršiaus plotai, vandentakių ilgiai turi atitikti Sąraše nurodytus duomenis.

33.3. Pagal Agentūros pateiktą medžiagą (UETK išrašus) tvenkinys Georeferencinio pagrindo kadastrė buvo įregistruotas tik 2015 m. kovo 12 d., prieš tai toje vietoje buvo įregistruota pelkė. Iš Agentūros UETK 2015 m. kovo 10 d. išrašo matyti, kad Žemės sklypo teritorijoje įregistruotos pelkės vietoje (tikėtina, vadovaujantis GDR10LT duomenimis) Buivydiškių V tvenkinys buvo įregistruotas 2014 m. rugpjūčio 26 d., o ne 2001 m. gruodžio 12 d., kaip teigia Agentūra. Iš Lietuvos erdvinės informacijos portale pateiktų Lietuvos Respublikos teritorijos M 1:10 000 skaitmeninių rastrinių ortofotografinių žemėlapių, sudarytų 2005–2006 m. ir 2012–2013 m., kurie turi būti naudojami kuriant valstybės kadastrus, registrus, duomenų bazines bei sprendžiant kitus uždavinius, matyti, jog Žemės sklypo teritorijoje jokio vandens telkinio nėra. Agentūros administruojamame Vandens telkinių interaktyviame žemėlapyje Žemės sklypo

teritorijoje joks vandens telkinys taip pat nepažymėtas. Taigi, akivaizdu, kad UETK grafiniai duomenys yra neteisingi ir netikslūs, o Agentūra atsisako ištaisyti klaidas.

33.4. Atsakovai apeliaciniuose skunduose nepagrįstai remiasi Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2014 m. gruodžio 29 d. nutartimi administracinėje byloje Nr. A¹⁴⁶-1353/2014, kadangi nuosavybės teisės į Žemės sklypą pareiškėjui buvo atkurtos 2006 m. sausio 18 d., o minėtoje nutartyje aiškinamos nuo 2009 m. gruodžio 28 d. įsigaliojusios Vandens įstatymo redakcijos nuostatos.

Teisėjų kolegija

k o n s t a t u o j a:

IV.

34. Nuo 2016 m. liepos 1 d. įsigaliojo nauja Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo redakcija, tačiau pagal 2016 m. birželio 2 d. Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2399 8 straipsnio 2 dalį administracinių bylų, pradėtų ir nebaigtų nagrinėti apeliacine instancija iki šio įstatymo įsigaliojimo, procesas apeliacinėje instancijoje vyksta iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusia tvarka, todėl pareiškėjo apeliacinis skundas išnagrinėtas, vadovaujantis Administracinių bylų teisenos įstatymu, galiojusiu iki 2016 m. liepos 1 d.

35. Nagrinėjamas ginčas yra dėl UETK duomenų, nustatytų pareiškėjui priklausančiame Žemės sklype. Pirmosios instancijos teismas sprendimu nustatęs, kad UETK įregistruoti duomenys apie Buivydiškių I-V tvenkinius yra neteisingi, kadangi šių tvenkinių vietos ir plotai neatitinka faktinės situacijos, pareiškėjo skundą tenkino ir įpareigojo Agentūrą UETK išregistruoti Buivydiškių V tvenkinį.

36. Atsakovai, nesutikdami su pirmosios instancijos teismo sprendimu, apeliacinį skundą grindžia tuo, kad teismas netinkamai vertino faktines aplinkybes ir dėl to neteisingai taikė bei aiškino ginčo santykiams taikytinus teisės aktus, nesivadovavo teismų praktika, suformuota analogiškose bylose.

37. Teisėjų kolegija konstatuoja, kad tinkamas faktinių aplinkybių vertinimas bei teisės taikymas sprendžiant ginčą yra neatsiejamai susiję. Tik nustatius teisiškai reikšmingus faktus, kurie yra būtini tinkamam teisės taikymui, priimtas sprendimas gali būti pripažintas teisėtu ir pagrįstu. Todėl apeliacinių skundų argumentai dėl faktinių aplinkybių vertinimo ir teisės taikymo bei aiškinimo vertinami kartu.

38. Atsakovai nurodo ir UETK išrašas Nr. 35200 (t. I, b. l. 22) patvirtina, kad ginčo tvenkinys Nr. V yra įrašytas į kadastrą remiantis Vandens įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 3 punkto pagrindu, kaip tvenkinys, įrengtas upėse, kurios įrašytos į valstybinės reikšmės upių sąrašą.

39. Pareiškėjas nereiškė reikalavimo ginčo tvenkinį išbraukti iš Sąrašo, todėl pirmosios instancijos teismas neturėjo pagrindo vertinti tvenkinio įrašymo į Sąrašą pagrįstumo. Pareiškėjas skundu pirmosios instancijos teismo prašė panaikinti Buivydiškių V tvenkinio (identifikavimo kodas (duomenys neskelbtini)) registraciją jo Žemės sklype, o ne išbraukti jį iš Sąrašo. Taip pat pirmosios instancijos teismas nurodė, jog toks sprendimas nereiškia, kad Buivydiškių V tvenkinys netenka valstybinės reikšmės vandens telkinio statuso ir yra išbraukiamas iš Sąrašo, nes šiuo sprendimu konstatuojama tik netiksliai įregistruota šio valstybinės reikšmės tvenkinio vieta. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, su Buivydiškių V tvenkinio išregistravimu iš UETK ir išbraukimu iš Sąrašo susiję Aplinkos ministerijos ir Agentūros apeliacinių skundų argumentai atmestini.

40. Kilus ginčui dėl Buivydiškių V tvenkinio įrašymo į kadastrą pagrįstumo, apeliacinės instancijos teismo teisėjų kolegija tikrina, ar UETK tvarkytojas – Aplinkos apsaugos agentūra, tinkamai atliko jai pavestas funkcijas.

41. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. rugsėjo 19 d. nutarimu Nr. 1114 patvirtintų Lietuvos Respublikos upių, ežerų ir tvenkinių kadastro nuostatų 16 punkte nurodyti kadastro duomenų bazėje tvarkomi ir kaupiami privalomi kadastro duomenys ir kadastro informacija apie

kadastru objektus. Teisėjų kolegija daro išvadą, jog nustatytų duomenų apimtis sudaro pagrindą visiškai identifikuoti kadastru objektą, jo koordinatas bei pavadinimą. Tokių duomenų netikslumas paneigė tokią galimybę dėl ko ir kilo ginčas šioje byloje.

42. Iš Sąrašo iki 2008 m. vasario 27 d. ir po šios datos įrašytų Buivydiškių tvenkinių pavadinimų matyti, kad dalis tvenkinių, nors jų plotai ir buvo skirtingi, buvo įrašyti vienodu pavadinimu – Buivydiškių I, nenurodant jokios detalesnės su šiais vandens telkiniais susijusios informacijos, išskyrus plotus. Vėliau du iš Buivydiškių I pavadinimą turėjusių tvenkinių buvo pervadinti į Buivydiškių II ir Buivydiškių IV tvenkinius. Remiantis UETK internetiniame portale apie UETK registruotus tvenkinius pateikiama grafine informacija, toje vietoje, kur yra pareiškėjo Žemės sklypas, yra pažymėtas Buivydiškių IV tvenkinys (registracijos kodas (duomenys neskelbtini)), o Buivydiškių V tvenkinys (registracijos kodas (duomenys neskelbtini)) yra kitoje vietoje. Iš byloje pateiktų duomenų (t. IV, b. l. 79–82) taip pat matyti, jog Lietuvos Respublikos georeferencinio pagrindo kadastru tvarkytojas VĮ GIS-Centras, 2015 m. gruodžio 29 d. atlikęs Žemės sklypo patikrą vietoje, nustatė, kad Žemės sklype buvusios pelkės didžioji dalis yra užpilta gruntu, suformuotas naujas šlaitas. 2016 m. gegužės 17 d. Žemės sklypo patikros vietoje nustatyta, jog anksčiau analizuotos vietovės situacija iš esmės nepasikeitė, tačiau buvusi pelkėta teritorija buvo apsemta vandeniu. Riba tarp sausumos ir vandeniu užlietos teritorijos laikytina tvenkinio, o ne Sudervės upelio krantu. Pagal uždarnosios akcinės bendrovės „Sweco hidroprojekta“ pateiktą techninę dokumentaciją vietoje šiuo metu įregistruotų tvenkinių, kurių pavadinimai ir identifikavimo kodai pagal UETK yra Buivydiškių IV (kodas (duomenys neskelbtini)) ir Buivydiškių V (kodas (duomenys neskelbtini)), turi būti įregistruotas vienas tvenkinys, kuris nėra įtrauktas į Sąrašą, kadangi Buivydiškių IV tvenkinio vieta yra kairėje (duomenys neskelbtini) gatvių pusėje, kurioje esantis tvenkinys šiuo metu neturi jokio pavadinimo ir identifikavimo kodo pagal UETK, o tvenkinio pavadinimas „Buivydiškių V (kodas (duomenys neskelbtini))“ turi būti priskirtas tvenkiniui, kuris šiuo metu pagal UETK turi pavadinimą „Buivydiškių III (kodas (duomenys neskelbtini))“. Atsižvelgdamas į šiuos duomenis VĮ GIS-Centras nurodė, jog patikrinimo metu Žemės sklype nustatyta vandens telkinio riba yra tvenkinio, kuris nėra įtrauktas į Sąrašą, todėl neturėtų būti UETK objektu, riba. Atsižvelgdamas į šias aplinkybes bei palyginęs Sąrašo nurodytus Buivydiškių I-V tvenkinių plotus su šiuo metu UETK įregistruotų atitinkamų tvenkinių plotais, VĮ GIS-Centras Agentūrą informavo (t. IV, b. l. 76–78), kad (duomenys neskelbtini) kadastru vietovės žemėtvarkos projekte įrašyti numeriai turėtų būti Buivydiškių tvenkinių pavadinimuose esanti numeracija, nes šiuo metu Buivydiškių I-V tvenkinių vietos yra nurodytos netiksliai. Patikslinus šiuos duomenis, Buivydiškių I-V tvenkinių plotai pagal Georeferencinio pagrindo kadastrą iš esmės (su nedideliais iki 0,5 ha pakitimais) atitiktų Sąrašo nurodytus šių tvenkinių plotus.

43. Įvertinus šiuos byloje surinktus duomenis, nustatytas faktines aplinkybes, taip pat Agentūros 2015 m. gruodžio 8 d. rašte Nr. (25)-A4-13611 (t. II, b. l. 75–77) pateiktą informaciją, kad ji pati negali įvertinti, ar į Sąrašą įrašytas Buivydiškių V tvenkinys atitinka UETK įregistruoto Buivydiškių V tvenkinio vietą, nes 2014 m. sukurta ir į UETK perkelta visų paviršinių vandens telkinių grafine informacija nebuvo pakankamai tiksli, darytina išvada, jog pirmosios instancijos teismas skundžiamame sprendime pagrįstai konstatavo, jog UETK nurodytas pareiškėjo Žemės sklype esantis tvenkinys ir Sąrašo kaip Buivydiškių V įtvirtintas tvenkinys nėra tas pats vandens telkinys. Be minėtų anksčiau išvardintų Sąrašo bei UETK įregistruotų Buivydiškių I-V tvenkinių duomenų neatitikimų, akivaizdu, jog dideliu mastu neatitinka ir šių tvenkinių užimami plotai. Atsakovai nepateikė objektyvių bei pagrįstų duomenų, kuriais remiantis tokie plotų neatitikimai galėtų būti paaiškinti. Kaip teisingai skundžiamame sprendime pažymėjo pirmosios instancijos teismas, tokio masto tvenkinių užimamo ploto neatitikimai negalėjo atsirasti vien dėl natūralių gamtinių sąlygų ir (ar) apleistų pralaidų. Juo labiau, kad patikslinus UETK duomenis pagal VĮ GIS-Centro Agentūrai pateiktą informaciją, šiame kadastru įregistruotų Buivydiškių I-V tvenkinių plotai iš esmės (su nedideliais nukrypimais, kuriuos galima būtų paaiškinti gamtinėmis sąlygomis arba pralaidų užsikimšimu) atitiktų Sąrašo įtvirtintus šių tvenkinių plotus.

44. Dėl Agentūros apeliacinio skundo argumentų, kad nagrinėjamu atveju nėra pagrindo vadovautis žemės reformos kadastrinių vietovių žemėtvarkos projektų planais, pažymėtina, jog vadovaujantis Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo nuostatomis, žemėtvarkos

projektai yra specialiojo planavimo dokumentai, kurie, kaip teisingai nurodo Agentūra, yra rengiami, be kita ko, naudojantis georeferencinio pagrindo žemėlapiams. Todėl, priešingai nei teigia atsakovas, nėra pagrindo nesivadovauti teisės aktų nustatyta tvarka parengto ir patvirtinto teritorijų planavimo dokumento sprendiniais. Juo labiau, kad ginčo atveju (duomenys neskelbtini) kadastro vietovės žemėtvarkos projektas buvo patvirtintas dar iki Buivydiškių I-V tvenkinių įtraukimo į Lietuvos Respublikos upių ir tvenkinių klasifikatorių bei Sąrašą, o juose nurodyti duomenys iš esmės sutampa.

45. Atsakant į Agentūros apeliacinio skundo argumentus, kad pastabos ar pasiūlymai dėl Buivydiškių I-V tvenkinių neteisingos registravimo vietos jai nebuvo teikiamos, pažymėtina, kad šiuos argumentus paneigia byloje surinkti duomenys (Nacionalinė žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos ir Vilniaus rajono savivaldybės administracijos raštai).

46. Agentūra, remdamasi Kadastro nuostatų 14.1 punktu, nustatančiu, kad kadastro tvarkytojas privalo skirti kadastro duomenų teikėjams terminą pašalinti trūkumus, jeigu nustato, kad kadastrui pateikti duomenys, informacija, dokumentai ir (arba) jų kopijos yra netikslūs ar neatitinka teisės aktuose nustatytų reikalavimų, privalėjo imtis veiksmų, siekdama patikslinti tvenkinių identifikuojančius duomenis, tačiau tokių veiksmų neatliko ir nesiėmė priemonių pašalinti Kadastro nuostatų 16 punkte nurodytų duomenų neatitikimus ar papildyti kadastrą naujais duomenimis. Esant šioms aplinkybėms kadastro tvarkytojas privalo iš naujo atlikti Buivydiškių V tvenkinio įrašymo į UETK procedūrą ir, priklausomai nuo tikrinamų duomenų turinio, priimti jo kompetencijai priskirtą sprendimą.

47. Pirmosios instancijos teismas nustatęs šias aplinkybes turėjo pagrindą patenkinti pareiškėjo skundą ir įpareigoti atsakovą – kadastro tvarkytoją Aplinkos apsaugos agentūrą, panaikinti UETK Buivydiškių V tvenkinio (identifikavimo kodas (duomenys neskelbtini)) registraciją pareiškėjui priklausančiame Žemės sklype. Kartu apeliacinės instancijos teismo teisėjų kolegija konstatuoja, kad pirmosios instancijos teismas tinkamai vertino teisės aktus, reguliuojančius ginčo santykius bei faktines ginčo aplinkybes, priėmė teisėtą bei pagrįstą sprendimą, atitinkantį Administracinių bylų teisenos įstatymo 86 straipsnio reikalavimus. Todėl apeliaciniai skundai netenkinami, o pirmosios instancijos teismo sprendimas paliekamas nepakeistas.

48. Apeliacinės instancijos teismo teisėjų kolegija nagrinėdama ši ginčą nesivadovauja atsakovo Aplinkos ministerijos apeliaciniame skunde nurodytais Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo išaiškinamais 2009 m. spalio 19 d. nutartyje administracinėje byloje Nr. A¹⁴⁶-1189/2009, kad Nekilnojamojo turto registro duomenys gali nesutapti su UETK duomenimis, kadangi nurodyta ir nagrinėjama byla skiriasi savo faktinėmis aplinkybėmis.

Remdamasi išdėstytais argumentais ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (1999 m. sausio 14 d. įstatymo Nr. VIII-1029 redakcija) 140 straipsnio 1 dalies 1 punktu, teisėjų kolegija

n u t a r i a:

Atsakovų Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos ir Aplinkos apsaugos agentūros apeliacinius skundus atmesti.

Vilniaus apygardos administracinio teismo 2016 m. gegužės 23 d. sprendimą palikti nepakeistą.

Nutartis neskundžiama.

Teisėjai

Stasys Gagys

Romanas Klišauskas

